Juryrapport

Gouden Prokkel

2018

Prokkelweek

De Prokkelweek was dit jaar van maandag 4 tot en met zaterdag 9 juni. Op zo'n 400 locaties in het land vonden Prokkels plaats. Deze prikkelende ontmoetingen tussen mensen met en mensen zonder verstandelijke beperking dragen bij aan integratie en participatie van mensen met een verstandelijke beperking. Eén week in het jaar als voorbeeld en inspiratie voor de rest van het jaar.

Daarnaast hebben zo'n 2.000 mensen met een verstandelijke beperking een dag stage gelopen in het bedrijfsleven of bij maatschappelijke organisaties. Prokkelstages dragen bij aan de persoonlijke ontwikkeling én de arbeidsparticipatie van mensen met een verstandelijke beperking. Bijzonder is dat er ook steeds meer omgekeerde Prokkelstages plaatsvinden. Vooral ambtenaren en wethouders nemen een kijkje bij werkplaatsen van mensen met een verstandelijke beperking. Beiden leren op die manier van elkaar.

Gouden Prokkel
Alle aangemelde Prokkels komen in aanmerking voor de Gouden Prokkel. Een onafhankelijke commissie heeft een eerste selectie gemaakt. Dit jaar zijn 14 Prokkels uitgekozen, verdeeld over drie categorieën: '**Prokkelen in de samenleving**', '**Mensenrechten Prokkel**' en '**Innovatief**'

Deze 14 genomineerde Prokkels zijn bezocht. Elke bezoeker heeft van zijn/haar bevindingen een verslag gemaakt. Deze zijn besproken door de jury. En die heeft uiteindelijk besloten wie in 2017 de Gouden Prokkels krijgen. De jury van de Gouden Prokkel 2018 bestaat uit:

- Theo van Loon, oud–directeur van het Fonds verstandelijk gehandicapten (voorzitter)
- Lucas Meijs, hoogleraar filantropie en vrijwilligersmanagement, Erasmus Universiteit
- Martine Schuijer, namens VNO-NCW
- Ellis Jongerius, ervaringsdeskundige namens de LFB
- Kitty Jong, vice-voorzitter FNV
- Joost van Alkemade, directeur NOV

De jury werd dit jaar bijgestaan door vertegenwoordigers van de winnaars van 2017:

- Astrid Borst en Daphne Jansen van de Hartekamp Groep
- Mechi Damen en Harry Dietz vanuit de gemeente Montferland
- Chantel van de Berg, Jeanet Meijering, Daniëlla Schenkel en Liesbeth van Veen van de Baalderborg Groep

Hiermee is de inbreng van mensen met een verstandelijke beperking bij de jurering vergroot.

De Gouden Prokkel prijzen
De Gouden Prokkel prijzen zijn ook bedoeld als inspiratie voor anderen. Belangrijk daarbij is op welke manier mensen met een verstandelijke beperking zelf betrokken zijn bij het bedenken én het organiseren van Prokkels.

De jury heeft gekeken naar

- Participatie van de doelgroep: maken mensen met een beperking deel uit van de organisatie? Of van het bedenken en uitvoeren van de Prokkel?
- Voorbeeldfunctie: kunnen anderen dit voorbeeld volgen?
- Continuïteit van het contact: komen er in de toekomst vervolgactiviteiten en/of blijven mensen elkaar na de Prokkelweek ook ontmoeten?
- Intensiteit van de ontmoeting: hebben mensen goed de mogelijkheid gehad om elkaar te ontmoeten en te leren kennen?

Uit het juryoverleg

Op vrijdag 22 juni 2018 heeft de jury bijeengezeten om de genomineerden voor de Gouden Prokkel te bespreken en heeft hierbij drie Prokkels tot winnaars verkozen (één per categorie). De categorieën zijn hetzelfde gebleven als in 2017, toen Innovatief er nieuw is bijgekomen.

Innovatie is een onderwerp wat steeds belangrijker wordt. Het is van belang dat mensen met een verstandelijke beperking bewust worden gemaakt van bepaalde onderwerpen. En ook daarvoor wordt steeds vaker de Prokkelweek gebruikt. Ellis omschreef het tijdens het juryoverleg mooi:

'*Je leert hoe belangrijk zaken als verkeersveiligheid, energie, natuur en milieu zijn, terwijl daar anders nooit op die manier over gesproken wordt. Het lijkt allemaal zo normaal, maar als je het er zo met z'n allen over hebt word je er echt bewust van. Hoe lang blijft kauwgom op straat liggen als je het uitspuugt, wat te doen met kapotte lampen en batterijen?*' En zo zijn er nog wel meer vragen te bedenken.

Wat de jury over het algemeen belangrijk vindt bij Prokkelactiviteiten is dat mensen met een verstandelijke beperking een zichtbare bijdrage leveren. Voorbeeld: het is leuk om ergens in de keuken te staan, maar als het daarbij blijft en mensen jou nooit zien en jou nooit ontmoeten, dan is het de vraag welke extra's het oplevert en wat er leerzaam aan is.

Het belangrijkste is dus dat de kwaliteiten van de mensen met een verstandelijke beperking gezien worden en dat die beeldvorming verandert. Niet: we gaan alleen iets leuks doen of we gaan iets organiseren, maar dat mensen met een verstandelijke beperking als persoon ook echt een heel ander gezicht krijgen. Waarbij mensen denken: 'hé, die mensen met een verstandelijke beperking zitten echt met kennis aan tafel, ze kunnen er echt over oordelen'. En niet dat ze ergens mee naartoe worden genomen en er tegen ze wordt gezegd: 'kijk eens wat leuk!'.

Laten zien wat mensen kunnen en dat dat als normaal wordt gezien, daar gaat het om. Zodat de afstand tussen mensen met en zonder beperking veel kleiner wordt. Een medewerker van Talent Peaks verwoordde het heel treffend na afloop van de ProkkelSterrenslag:

'Wat in het begin voelde als een initiatief om de cliënten te helpen met wat afleiding, resulteerde uiteindelijk in een les over menselijk contact: hebben wij nu wat voor hen gedaan, of hebben zij ons iets betekenisvols laten ervaren?'

Op de volgende pagina's een overzicht per categorie, waarbij steeds eerst de Gouden Prokkel wordt benoemd, gevolgd door de Zilveren Prokkels. Alle Prokkels zijn voorzien van een korte omschrijving met jurycommentaar.

Prokkelen in de samenleving

Winnaar Gouden Prokkel:
<u>Mega Prokkel in Pijnacker</u>
Onder andere Ipse de Bruggen, de politie, gemeente en brandweer hebben op woensdag 6 juni een Mega Prokkel georganiseerd. Bij de brandweerkazerne werd gestart met een gezamenlijke barbecue. Daarna streden verschillende teams om een beker. De teams bestonden uit een mix van cliënten en begeleiders. De middelen zoals de barbecue, prijzen en spellen zijn voor het grootste deel gesponsord. De avond werd afgesloten met een officiële prijsuitreiking waarbij de wethouder de prijzen uitreikte.

Uit het juryoverleg:
Er zijn veel partijen betrokken (waaronder veel lokale ondernemers) en er is een grote groep deelnemers bij elkaar gebracht. Er is sprake van veel interactie, mensen doen dingen echt samen en hebben het gezellig met elkaar. Duidelijke ontmoeting. Er lijkt ook blijvend contact te zijn, de politie komt bijvoorbeeld regelmatig op de koffie.

Zilveren Prokkel:
<u>High tea met DELA en ASVZ in Udenhout</u>
Medewerkers van DELA hebben samen met cliënten van ASVZ-locatie Vincentius in Udenhout een high tea bereid, bestaande uit diverse lekkernijen. Met veel plezier vonden de voorbereidingen plaats en de samenwerking verliep vlot. Er werd uitgeserveerd in theeschenkerij ’t Rectoraat voor andere cliënten van ASVZ.

Uit het juryoverleg:
Een prima opzet. Jammer dat de ouderen die mee zouden Prokkelen afwezig waren, maar dat is met een goed improvisatievermogen opgelost. Andere cliënten van ASVZ kwamen in hun plaats.

Zilveren Prokkel:
Bakken, knippen en plakken in Nedeweert

Bij het Eetpunt in Nederweert hebben mensen de mogelijkheid elkaar wekelijks te ontmoeten in een gemeenschapshuis onder het genot van een goede en betaalbare maaltijd. Tijdens deze Prokkel ontmoetten 55-plussers en mensen met een verstandelijke beperking elkaar. Op 22 mei maakten bezoekers van Eetpunt Nederweert foto's van de gedekte tafels, keuken, eten en van elkaar. Op 5 juni werden de foto's bekeken tijdens een heerlijke maaltijd. Vervolgens maakten de deelnemers, na een lekker diner, samen knippend en plakkend 'foodcollages' van die foto's.

Uit het juryoverleg:
Een mooie activiteit, met veel verschillende partijen erbij betrokken. Een gezellige avond, met ook live muziek (accordeonist). Ze hebben de doelgroep goed weten te bereiken. Voor de volgende keer wel de tip om de mensen met en zonder beperking gemengd aan de tafels te laten zitten, voor een betere ontmoeting.

Zilveren Prokkel:
Prokkeldag 2018 in Enschede

In samenwerking met de cliënten heeft Aveleijn een Prokkeldag georganiseerd voor de buurt, voor jong en oud. Op dit buurtfeest was muziek, een barbecue, een loterij en er waren verschillende kraampjes. De cliënten heilpen mee waar ze maar konden. Zo ontmoeten buurtbewoners en cliënten elkaar.

Uit het juryoverleg:
Het is in de buurt, echt daar waar het leeft. Mooi initiatief van een kleine groep mensen. De mensen met een beperking zijn nadrukkelijk in de organisatie betrokken en daarin ook goed zichtbaar (tijdens de activiteit). Deze Prokkel is een mooi voorbeeld.

Zilveren Prokkel:
Resto Van Harte sluit aan in de Prokkelweek 2018

Resto VanHarte, hét buurtrestaurant, deed dit jaar actief mee in de Prokkelweek. Verspreid over het land deden tal van Resto's mee. Op de ene plek werdbijvoorbeeld samen gekookt, op de andere plek werd een talentenshow georganiseerd. En op een aantal plaatsen werden Prokkelstages aangeboden. Zo werden mensen met en zonder beperking actief samengebracht.

Uit het juryoverleg:
Resto VanHarte zit in veel grote steden en creëren daarmee bekendheid. Er komen veel mensen op af, de deelnemers zijn erg divers. Mensen met een beperking zijn ook heel erg participerend. Er is ook sprake van continuïteit.

Mensenrechten Prokkel

Gouden Prokkel:
<u>BeleidsProkkel gemeente Gorinchem</u>
De regionale Wmo-Klankbordgroep voor en door mensen met een verstandelijke beperking in de AV-regio heeft een BeleidsProkkel georganiseerd met de gemeente Gorinchem. Het was een ontmoetingsavond tussen mensen van de gemeente die het beleid maken of uitvoeren en mensen met een lichte verstandelijke beperking: brieven van de gemeente moeten in begrijpelijke taal worden geschreven, en ook de websites moeten worden aangepast.

Uit het juryoverleg:
De bedenkers van deze Prokkel zijn mensen met een beperking. De ambtenaren worden er actief bij betrokken. Het is een fantastisch voorbeeld van beleidsparticipatie. Digitale technologieën worden steeds belangrijker in de samenleving, dus ook voor mensen met een beperking. Degenen die soms wat moeite hebben met taal moeten serieus worden genomen. Een belangrijke en prachtig uitgevoerde Prokkel.

Zilveren Prokkel:
<u>De Zijlen en gemeente Midden Groningen</u>
Al een aantal jaren gaat De Zijlen bij de gemeente Prokkelen. Dit jaar kwam de gemeente bij De Zijlen! Mensen met een verstandelijke beperking haalden met een busje vier wethouders op bij het gemeentehuis voor een ‘Rondje Midden Groningen’ met verschillende activiteiten. Daarna werd er een quiz gespeeld met vragen die bedacht zijn door de jongeren die bij de Zijlen wonen. Verder werd het ‘Doe je mee?’ Prokkel spel gespeeld en is men actief en sportief bezig geweest in de beweegtuin.

Uit het juryoverleg:
Het is mooi dat de wethouders naar de mensen toegaan zodat er actief wat gebeurt. Er worden belangrijke en bijzondere ervaringen gedeeld. Samen op stap gaan in de bus is een enthousiasmerende vorm van een Mensenrechten Prokkel. En de basis voor verder contact is gelegd: de wethouder wil graag zijn inloopspreekuur gaan houden in een winkel in het dorp!

Zilveren Prokkel:
<u>BeleidsProkkel Vereniging Nederlandse Gemeenten in Den Haag</u>

Koepelorganisatie VNG heeft een BeleidsProkkel georganiseerd. Deelnemers keken een dag mee en praatten met de mensen die bij de VNG werken binnen het sociaal domein. Ze ontmoetten de directeur en gingen in gesprek over het werk van gemeenten. Zo werden er ervaringen uitgewisseld tussen mensen die normaliter niet zo snel met elkaar in contact zouden komen. Via het project 'iedereen doet mee' is de VNG bezig
met de versterking van de bewustwording van het VN-verdrag voor mensen met een beperking bij de 380 Nederlandse gemeenten.

Uit het juryoverleg:
Het belang van de bewustwording van de talenten van mensen met een verstandelijke beperking wordt door koepelorganisatie VNG over het hele land uitgerold. Er wordt gekeken naar meer inclusie. Mooi is dat de mensen met een verstandelijke beperking het gevoel hadden dat er naar hen geluisterd werd en voor de medewerkers van de VNG was het een eyeopener om hun kwaliteiten en mogelijkheden te ontdekken

Zilveren Prokkel:
<u>Gastles Recht op onderwijs in Nijmegen</u>

Het Zelfregiecentrum organiseerde een Prokkel met het thema onderwijs in de vorm van een korte interactieve les die werd gepresenteerd in begrijpelijke taal. Er werden ervaringen uitgewisseld over (speciaal) onderwijs. Ook werd er uitleg gegeven over het VN-verdrag. Bedoeling was om mensen met én zonder beperking met speelse opdrachten te laten brainstormen over het recht op onderwijs, en in welke vorm dat dan zou moeten bestaan.

Uit het juryoverleg:
Het is belangrijk dat er in het onderwijs iets gebeurt, want daar ligt het begin van bewustwording. Die is door deze lezing zeker op gang gebracht. De jeugd heeft de toekomst, dus is het van belang hen te informeren. Het is een erg mooi initiatief, en door de persoonlijke verhalen zeer inspirerend. Dit smaakt naar meer!

Innovatief

Gouden Prokkel:
<u>Verkeersweek op wielen in Son en Breugel</u>
SWZ heeft een Verkeersweek op Wielen georganiseerd. Met hun speciale rolstoelen en hun lichamelijke beperking zijn de bewoners van Zonhove een bijzondere categorie weggebruikers. Deze week voorziet in hun behoefte om te leren omgaan met verkeer en verkeerssituaties en geeft hen handvatten voor interactie met medegebruikers van het terrein. De Verkeersweek op Wielen was een week vol activiteiten in een mix van leren, onderzoeken en doen.

Uit het juryoverleg:
Mooi dat het initiatief vanuit de doelgroep zelf komt, het is namelijk ontstaan vanuit de 'powercafés'. Het gaat echt om verbinding, want het terrein wordt door iedereen gebruikt als verkeersplek. Automobilisten letten daarbij niet altijd even goed op, dus het is belangrijk dat er bewustwording is. Er is ook een brede betrokkenheid van diverse partijen. En ze willen het project landelijk in de praktijk laten brengen, dat is ook erg positief.

Zilveren Prokkel:
<u>Prokkelweek Netwerk Amsterdam</u>
Zorgorganisaties in Amsterdam gebruiken samen de Prokkelweek om duurzame verbindingen tot stand te brengen in (de regio) Amsterdam. Ze hebben hiervoor dit jaar een regionaal Prokkelnetwerk opgericht. Het netwerk heeft de Prokkelweek van 2018 gebruikt om zichzelf en alle activiteiten die er in Amsterdam zijn zichtbaar te maken, voor cliënten én voor bedrijven. Activiteiten waren onder andere: zeevissen, een bingo en verschillende stages.

Uit het juryoverleg:
Een leuk idee, met verschillende bedrijven die graag actief willen zijn in de Prokkelweek en samen activiteiten bedenken die op elkaar zijn afgestemd. Het netwerk bereikt verschillende doelgroepen op verschillende manieren, waardoor de afstand wordt verkleind tussen mensen met en zonder beperking.

Zilveren Prokkel:
<u>Olympic Moves in Arnhem</u>

Olympic Moves laat scholieren tussen de 12 en 19 jaar kennismaken met diverse vormen van sport en laat hen het plezier van samen sporten beleven. Tijdens de opening van de Finals van Olympic Moves werd voor 6.000 scholieren de vlam ontstoken door vijf Special Olympics sporters met een verstandelijke beperking, twee topsporters en twee scholieren van Olympic Moves.

Uit het juryoverleg:
Sport is belangrijk omdat het verbroedert en het moet voor iedereen beschikbaar zijn. Olympic Moves is een prachtig initiatief, speciaal voor mensen met een beperking. Het is mooi om deze twee grote bijzondere Olympische spelen met elkaar te verbinden, maar nog belangrijker is dat men wil kijken of het op een meer permanente manier kan. Deze Prokkel heeft veel potentie.

Zilveren Prokkel:
<u>Workshop over duurzaamheid in Woerden</u>

Tijdens de Prokkel Power Tour ontdekten de werkers van NuDoen! (Abrona) hoe ze nog beter met energiebronnen en het milieu kunnen omgaan. Ze volgden samen met de LFB een workshop en ze deden een pubquiz om te ontdekken hoe ze het nu doen en wat ze kunnen veranderen, om milieu, energie en geld te kunnen besparen.

Uit het juryoverleg:
Mensen met een beperking moeten bewuster worden gemaakt van energieverbruik, en moeten er meer bij betrokken worden. Zo leren ze hoe belangrijk energie is. Normaal wordt te weinig hierover gesproken, terwijl we heel erg met dit onderwerp te maken gaan krijgen. Dit is een leuke werkvorm om bewustzijn te creëren.

Zilveren Prokkel:
<u>Philadelphia actief in de Prokkelweek 2018</u>

Elk jaar tijdens de Prokkelweek organiseert Philadelphia vanuit het programma Ondernemerschap een breed scala aan inspirerende ontmoetingen en stages. Zodat haar bewoners met een verstandelijke beperking hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Van schilderen met een kunstenares, badjuf zijn, of met de conciërge van het gemeentehuis meelopen… Cliënten geven zelf hun interesse aan en doen iets wat bij hen past.

Uit het juryoverleg:
Wat een goede Prokkel is dit, omdat hij door zowel cliënten als begeleiders is georganiseerd. Bovendien is hij erg veelzijdig en creatief. Dit is de bedoeling van Prokkel in zijn eenvoud: op maat en daarmee heel krachtig. Een mooi voorbeeld voor de rest van het land.